

skal kunne bebrejde Thingene; at de have misbrugt den Ret, der tilkommer dem efter Forsatningen, til at hævde deres Anskuelse paa en for hele Landets Udvikling forførlig Maade. Jælden maa søges paa et andet Sted, og den vil, vistnok uden Banfæligbed, kunne findes. En Betingelse for, at en Forsatning, som den, vi have, kan gjøre sin fulde Nytte, og at der paa Grundlag af denne Forsatning kan være Tale om Fremmskridt og Udvikling i Landet, er, at der bestaar en Regjering, som er stærk nok til at bringe Thingene til at arbejde sammen. Vor Forsatning giver begge Thing i formel, juridisk Henseende en lige Ret til at negte; der er ingen Tvivl om, — og dette er heller ikke blevet benægtet fra nogen Side, hverken fra Spire eller Bænkere, — at dette Thing, Folkethinget, saavel af den Ret, som det har til at behandle Finansloven først, som paa Grund af, at det er udgaaet af de almindelige Valg og staar langt nærmere som Repræsentation for Folket og langt næriere i Forbindelse med hele Folket end det andet Thing — at Folkethinget, siger jeg, er det Thing, der maa have den overveiende Betydning ifølge vor Forsatning. Dette er ikke benægtet fra nogen Side; men det er heller ikke negtet og kan heller ikke negtes, at der ikke gives noget Middel, som er absolut sikkert, hvorved man kan tvinge Thingene til Enighed mod deres Villie saaledes som i andre Lande. Vi have ikke sælles Voteringer, og vi have ingen ubegrændset Ret for Kongen til at udnævne Landsthingsmedlemmer. Deraf følger, at det maa være den mæglende Regjeringens Opgave at bringe Thingene til at arbejde sammen. Forudsætningen for, at en saadan Forsatning kan bruges, er, at der er en Regjering, som er stærk nok til at bringe Thingene til at arbejde sammen. Regjeringens Styrke bestaar i dens Evne til at naa dette Resultat, og det er givet, at, naar Regjeringen ikke kan det, opfylder den ikke de Fordringer, der følger af Forsatningen. I et absolutistisk regjeret Land behøves dette ikke, og i Lande, der kun have raadgivende Provindsialstænder, ei heller, thi der sker Sammenarbejdet af Regjeringen. Regjeringen arbejder det sammen, som det anser for rigtigt, efter at have hørt de raadgivende Stænder. I et Land med besluttende Kamre derimod, med Thing med besluttende Myndighed, er Sammenarbejdet kun muligt derved, at Regjeringen er istand til at bruge de to Dele, hvoraf Repræsentationen bestaar, til at arbejde sammen. Jeg har gjentagende sagt, at Betingelserne herfor ere, at Regjeringen er stærk. En Regjeringens Styrke bestaar i et konstitutionelt Land udelukkende i den Tillid, den har, paa den ene Side hos Monarken, paa den anden Side hos Repræsentationen. En Regjering, der her skal være stærk, maa kunne vinde Tillid i begge Rigsdagens Kamre. En Regjering, der kun havde Tillid i den ene Afdeling, vilde, selv om den havde Tillid i Folkethinget, men stod i be-

stemt fjendtligt Forhold til Landstinget, være en Regjering — det tror jeg, vi Alle ville være enige om — der havde en overordentlig vanskelig Opgave, og den opfylder ikke de Fordringer, Forsatningen stiller til den. Jeg skal imidlertid ikke gaa nærmere ind paa dette; jeg skal ikke undersøge, hvorvidt det var muligt for en saadan Regjering, naar den havde en bestemt Tillid i Folkethinget, dog efterhaanden og paa Grund af den store Støtte, en saadan Regjering vilde have i Befolkningen, at vinde denne Tillid ogsaa i Landstinget. Jeg skal ikke undersøge det; men jeg tror, at det maa slaas fast, at en saadan Regjering vil være overordentlig vanskelig stillet, og jeg ønsker ikke en saadan Regjering. Jeg tror ikke, at den under de nuværende Forhold vilde have lettest ved at bringe os ud over Banfælighederne. Men derom ere vi alle enige, at en Regjering, der mangler fuldstændig Tillid i Folkethinget, er aldeles blottet for de Betingelser, der høre til for at bringe Sagerne i Gang. Den mangler ethvert Spor af Kraft, den mangler Støtte i den stærkeste Del af Repræsentationen. En saadan Regjering vilde langt fra kunne faae forøget Styrke ved et udelukkende Tillidsforhold til Landstinget; den vilde tværtimod bidrage til at svække dette Thing ved at bringe det ind paa en Vej, som slet ikke ligger for dette Thing, istedetfor at styrke det, og bidrage til at svække sig selv. Opgaven ifølge vor Forsatning er, at tilveiebringe en Regjering, som nyder Tillid i begge Thing, og Betingelsen efter vor Forsatning for, at en Regjering med god Samvittighed skal kunne tage Landets Styr i sin Haand, er den, at den er istand til at staffe sig Tillid i begge Thing. Hvorledes have vi her i Danmark indtil Dato været stillede i saa Henseende? Vi havde i 1870, men bestemt fra 1872 af, da de nye Valg foregik, først en Regjering, der savnede fuldstændig Tillid i dette Thing og havde en meget problematisk Tillid i det andet Thing, og som derfor til Slutning hjalp sig med at skyde Kongens Person ind i Partikampen i Haab om derigjennem at faae den Styrke, som den manglede paa naturlig Maade. Hvorledes dette endte med denne Regjeringens Nederlag, vide vi. Den blev efterfulgt af en Regjering, der ligeledes mente at kunne undvære Tillid hos Thingene, en Regjering, der til Slutning gik den stik modsatte Vej af den, der i konstitutionelle Lande hør gaas, en Regjering, der i Stedet for at bringe Thingene til at arbejde sammen, gjorde Sit til at faae Thingene til at kæmpe mod hinanden. Følgen deraf var, at denne Regjering faldt, og den faldt ikke med Ære. Vi fik derefter den nuværende Regjering, en Regjering, som vi, paa Grund af det Forhold, hvori den stod til den store Landbefolkning, og paa Grund af at den var udgaaet af de Samfundsklasser, hvorfra den var udgaaet, antog, vistnok haab der rørte sig i Folket, en Regjering, som vi